

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 22 червня 1999 р. N 1109
Київ

**Про затвердження Положення про державний
санітарно-епідеміологічний нагляд в Україні**

{ *Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1217 ([1217-2002-п](#)) від
19.08.2002 N 1402 ([1402-2003-п](#)) від 04.09.2003 N 1109 ([1109-2011-п](#))
від 20.10.2011 }*

Відповідно до статті 31 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" ([4004-12](#)) Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд в Україні (додається).

2. Нормативно-правові акти, видані головним державним санітарним лікарем України в межах його компетенції, є обов'язковими для виконання центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, а також підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності, посадовими особами та громадянами.

3. Міністерству охорони здоров'я, а також Міністерству оборони, Міністерству внутрішніх справ, Адміністрації Державної прикордонної служби, Головному управлінню Командувача Національної гвардії, Службі безпеки за погодженням з Міністерством охорони здоров'я у тримісячний термін розробити та затвердити положення про державну санітарно-епідеміологічну службу ([z0960-02](#), [z0741-12](#)) цих центральних органів виконавчої влади.

(*Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1402 ([1402-2003-п](#)) від 04.09.2003)*

Прем'єр-міністр України
Інд. 28

В.ПУСТОВОЙТЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 22 червня 1999 р. N 1109
(у редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 19 серпня 2002 р. N 1217 ([1217-2002-п](#))

ПОЛОЖЕННЯ
про державний санітарно-епідеміологічний нагляд

1. Це Положення визначає мету, основні завдання та порядок здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні.

2. У цьому Положенні поняття "державний санітарно-епідеміологічний нагляд", "санітарне законодавство", "небезпечний фактор" "санітарне та епідемічне благополуччя населення", "середовище життєдіяльності людини", "фактори середовища життєдіяльності", "санітарно-епідемічна ситуація", "державна санітарно-епідеміологічна експертиза", "санітарні та протиепідемічні (профілактичні) заходи", "санітарні норми", "масові неінфекційні захворювання (отруєння)" вживаються у значенні, наведеному в Законі України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" ([4004-12](#)).

3. Метою державного санітарно-епідеміологічного нагляду є запобігання, виявлення та припинення порушень санітарного законодавства.

4. Основними завданнями державного санітарно-епідеміологічного нагляду є:

контроль за виконанням санітарного законодавства, санітарних та протиепідемічних (профілактичних) заходів, а також приписів, постанов і вимог, викладених у висновках, що видаються головним державним санітарним лікарем (далі - висновки);

санітарно-карантинний контроль у пунктах пропуску через державний кордон;

контроль за санітарною та епідемічною ситуацією на території України;

проведення санітарних та епідеміологічних розслідувань, спрямованих на встановлення причин та умов виникнення і розповсюдження інфекційних хвороб, професійних захворювань, масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та радіаційних уражень людей;

розроблення пропозицій щодо проведення санітарних та протиепідемічних (профілактичних) заходів:

здійснення державного санітарно-епідеміологічного нормування;

проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи;

державна реєстрація небезпечних для здоров'я і життя людини факторів середовища життєдіяльності;

статистичне спостереження у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, державний облік інфекційних хвороб, професійних захворювань, масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та радіаційних уражень людей у зв'язку із шкідливим впливом факторів середовища життєдіяльності;

вжиття заходів для припинення порушень санітарного законодавства та притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні таких правопорушень.

5. Державний санітарно-епідеміологічний нагляд здійснюється головними державними санітарними лікарями, їх заступниками, іншими посадовими особами, а також установами і закладами державної санітарно-епідеміологічної служби у порядку запобіжного та поточного нагляду.

6. Посадові особи державної санітарно-епідеміологічної служби МОЗ здійснюють нагляд у межах відповідних адміністративних територій, на транспорті та на інших об'єктах, а посадові особи державної санітарно-епідеміологічної служби інших органів виконавчої влади - на територіях, на

які поширюється їх діяльність, підпорядкованих їм об'єктах, у підрозділах.

7. Запобіжний державний санітарно-епідеміологічний нагляд здійснюється шляхом:

1) державного санітарно-епідеміологічного нормування, що полягає у:

розробленні вимог до проведення науково-дослідних робіт з обґрунтування санітарних норм;

розробленні (перегляді), експертизі, затвердженні та опублікуванні санітарних норм;

гігієнічній регламентації та державній реєстрації небезпечних для здоров'я і життя людини факторів середовища життєдіяльності;

нагляді за впровадженням санітарних норм;

реєстрації санітарних норм, формуванні та веденні бази даних щодо державного санітарно-епідеміологічного нормування;

2) державної санітарно-епідеміологічної експертизи;

3) видачі передбачених законодавством висновків та дозволів;

4) погодження:

проектів місцевих програм соціально-економічного розвитку;

схем передпроектної документації, що стосується районного планування і забудови населених пунктів, курортів тощо:

санітарних і протиепідемічних (профілактичних) заходів;

документів про надання земельних ділянок під будівництво та інші види землекористування, місць водозаборів і скидання стічних вод, розміщення промислових та інших об'єктів;

проектної та технічної документації на будівництво, реконструкцію, введення в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого, соціально-культурного та іншого призначення, санітарно-захисних зон підприємств;

документації на розроблення, виготовлення і використання нових машин, механізмів, устаткування, інших засобів виробництва, нових технологій, виробничих процесів;

державних стандартів та технічних умов на виробництво, переробку та реалізацію продуктів харчування і харчових добавок, предметів гігієни та санітарії, косметично-парфумерних виробів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, товарів побутової хімії та дитячого асортименту, іншої продукції щодо її відповідності вимогам санітарних норм;

діяльності, пов'язаної з комунально-побутовим та медичним обслуговуванням населення, навчанням та вихованням дітей і підлітків;

методів контролю і випробування продукції на відповідність її вимогам безпеки для здоров'я і життя людини:

інструкцій (правил) використання продукції підвищеної небезпеки для здоров'я і життя людини;

переліку закладів, установ і організацій, яким надається право випробування продукції на відповідність її вимогам безпеки для здоров'я і життя людини;

дозволу на спеціальне водокористування;

5) визначення необхідності профілактичних щеплень та інших заходів профілактики у разі загрози виникнення епідемій, масових отруєнь та радіаційних уражень:

6) проведення перевірки стану будівництва та видачі висновків на відповідність вимогам санітарних норм об'єктів і споруд, що вводяться в експлуатацію;

7) видачі дозволів на:

розроблення та виробництво нових видів продуктів харчування, впровадження нових технологічних процесів виробництва та оброблення нових видів матеріалів, що контактують з продовольчою сировиною чи продуктами харчування у процесі їх виготовлення, зберігання, транспортування та реалізації;

проведення будь-яких діагностичних, експериментальних, дослідницьких, випробувальних, вимірвальних робіт на підприємствах, в установах і організаціях, діяльність яких пов'язана з використанням біологічних агентів, хімічної сировини, продукції та речовин з джерелами іонізуючих та неіонізуючих випромінювань і радіоактивних речовин, у тому числі на право роботи із збудниками I-IV групи патогенності (небезпечності), токсинами, рекомбінантними молекулами ДНК;

виробництво, зберігання, транспортування, використання, захоронення, знищення та утилізацію отруйних речовин, у тому числі токсичних промислових відходів, продуктів біотехнології та інших біологічних агентів;

виробництво, переробку та реалізацію продуктів харчування і харчових добавок, предметів гігієни та санітарії, косметично-парфумерних виробів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, товарів побутової хімії та дитячого асортименту;

виконання робіт з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючих випромінювань;

іншу діяльність, для провадження якої відповідно до законодавства видається дозвіл державною санітарно-епідеміологічною службою.

8. Поточний державний санітарно-епідеміологічний нагляд включає:

контроль за дотриманням юридичними і фізичними особами передбачених санітарним законодавством, санітарними та протиепідемічними (профілактичними) заходами, приписами, постановами, висновками, дозволами та реєстраційними свідоцтвами, умовами державної реєстрації вимог безпеки для здоров'я і життя людини;

контроль за організацією і проведенням органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами санітарних і протиепідемічних

(профілактичних) заходів;

вивчення, аналіз і оцінку санітарної та епідемічної ситуації, прогнозування показників здоров'я населення залежно від стану середовища його життєдіяльності, визначення факторів довкілля, що шкідливо впливають на стан здоров'я і життя людини;

видачу обов'язкових для виконання приписів, постанов та висновків щодо усунення або обмеження шкідливого впливу на стан здоров'я і життя людини факторів середовища життєдіяльності, причин та умов виникнення і поширення інфекційних хвороб;

ведення державного обліку інфекційних хвороб, професійних захворювань, масових неінфекційних захворювань (отруєнь), радіаційних уражень;

контроль за якістю та ефективністю використання дезінфекційних засобів;

встановлення обмежень або заборони в'їзду на територію України її громадян, іноземців та осіб без громадянства, експорту, імпорту, транзиту вантажів і товарів з окремих країн або регіонів у зв'язку з неблагодолучною епідемічною ситуацією на їх територіях;

проведення обстеження, розслідування, лабораторного та інструментального дослідження і випробування, а також санітарної, гігієнічної, токсикологічної, епідеміологічної та інших видів оцінки середовища життєдіяльності людини, об'єктів господарської та інших видів діяльності, продукції, робіт, послуг, проектної документації і видача за їх результатами висновків щодо відповідності (невідповідності) вимогам санітарних норм;

підготовку та внесення в установленому порядку органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування пропозицій щодо проведення санітарних та протиепідемічних (профілактичних) заходів з метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, необхідності встановлення карантину;

забезпечення охорони території України від занесення і поширення особливо небезпечних (у тому числі карантинних) та небезпечних інфекційних хвороб, здійснення санітарно-епідеміологічного контролю і нагляду в пунктах пропуску через державний кордон.

9. Поточний державний санітарно-епідеміологічний нагляд як діяльність головних державних санітарних лікарів, їх заступників, інших посадових осіб установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби з контролю за дотриманням юридичними і фізичними особами санітарного законодавства, санітарних та протиепідемічних (профілактичних) заходів, приписів, постанов та висновків здійснюється шляхом обстеження та перевірки об'єктів нагляду щодо дотримання і реалізації вимог безпеки для здоров'я і життя людини.

Обстеження та перевірка об'єктів нагляду проводиться вибірково за планами, що розробляються органами, установами і закладами державної санітарно-епідеміологічної служби, позапланово - залежно від санітарної та епідемічної ситуації, а також за повідомленнями підприємств, установ і організацій та за заявами громадян.

Плани обстеження та перевірки об'єктів нагляду затверджуються головним державним санітарним лікарем. Позапланові обстеження та перевірка

проводяться за рішенням головного державного санітарного лікаря.

Періодичність обстеження та перевірки об'єктів нагляду встановлюється головним державним санітарним лікарем на підставі результатів державної санітарно-епідеміологічної експертизи, з урахуванням ступеня їх впливу на стан здоров'я і життя людини та за погодженням з вищестоящим головним державним санітарним лікарем.

Обстеження та перевірка об'єктів проводиться посадовими особами державної санітарно-епідеміологічної служби за направленням головного державного санітарного лікаря або його заступників.

Результати обстеження та перевірки оформлюються актом, форма і порядок складання якого визначаються головним державним санітарним лікарем України.

10. Головні державні санітарні лікарі Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя, міст, районів та їх заступники, головні державні санітарні лікарі на водному, залізничному, повітряному транспорті та їх заступники, а також головні державні санітарні лікарі об'єктів з особливим режимом роботи у межах відповідних адміністративних територій (об'єктів) мають право:

1) здійснювати нагляд за дотриманням органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами санітарного законодавства, а також контроль за проведенням санітарних та протиепідемічних (профілактичних) заходів, виконанням програм охорони здоров'я населення;

2) розслідувати причини та умови виникнення інфекційних хвороб, професійних захворювань, масових неінфекційних захворювань (отруень), радіаційних уражень людей;

3) безоплатно отримувати від юридичних і фізичних осіб, у тому числі іноземних, які перебувають або провадять діяльність на відповідній території України, матеріали і відомості, статистичні та інші дані, що характеризують санітарно-гігієнічний та епідемічний стан об'єктів і здоров'я людей;

4) призначати державну санітарно-епідеміологічну експертизу, а в разі потреби визначати склад комісії для її проведення;

5) погоджувати:

проекти місцевих програм соціально-економічного розвитку;

схеми передпроектної документації, що стосується районного планування і забудови населених пунктів, курортів тощо;

документи про надання земельних ділянок під будівництво та інші види землекористування, місця водозаборів і скидання стічних вод, розміщення промислових та інших об'єктів;

проектну та технічну документацію на будівництво, реконструкцію, введення в експлуатацію нових і реконструйованих об'єктів виробничого, соціально-культурного та іншого призначення;

документацію на розроблення, виготовлення і використання нових машин, механізмів, устаткування, інших засобів виробництва, нових технологій,

виробничих процесів;

6) визначати необхідність профілактичних щеплень та інших заходів профілактики у разі загрози виникнення епідемій інфекційних хвороб, професійних захворювань, масових неінфекційних захворювань (отруень), радіаційних уражень людей;

7) вимагати проведення регламентованих МОЗ, а у разі потреби позачергових медичних оглядів згідно із законодавством;

8) проводити перевірку та видавати висновки на відповідність об'єктів і споруд, що вводяться в експлуатацію, санітарним нормам;

9) затверджувати висновки;

10) видавати відповідно до законодавства дозволи на:

ввезення з-за кордону сировини, продукції (вироби, обладнання, технологічні лінії тощо) та реалізацію і використання їх в Україні;

розроблення та виробництво нових видів продуктів харчування, впровадження нових технологічних процесів виробництва та оброблення нових видів матеріалів, що контактують з продовольчою сировиною чи продуктами харчування у процесі їх виготовлення, зберігання, транспортування та реалізації;

проведення будь-яких діагностичних, експериментальних, дослідницьких, випробувальних, вимірвальних робіт на підприємствах, в установах і організаціях, діяльність яких пов'язана з використанням біологічних агентів, хімічної сировини, продукції та речовин з джерелами іонізуючих та неіонізуючих випромінювань і радіоактивних речовин, у тому числі на право роботи із збудниками I-IV групи патогенності (небезпечності), токсинами, рекомбінантними молекулами ДНК;

виробництво, зберігання, транспортування, використання, захоронення, знищення та утилізацію отруйних речовин, у тому числі токсичних промислових відходів, продуктів біотехнології та інших біологічних агентів;

транзит через територію України хімічних, біологічних, радіоактивних, інших небезпечних для здоров'я населення видів сировини, корисних копалин, речовин та матеріалів (у тому числі нафти і нафтопродуктів, природного газу);

виробництво, переробку та реалізацію продуктів харчування і харчових добавок, предметів гігієни та санітарії, косметично-парфумерних виробів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, товарів побутової хімії та дитячого асортименту;

комунально-побутове та медичне обслуговування населення, навчання та виховання дітей і підлітків;

іншу діяльність, для провадження якої відповідно до законодавства видаються дозволи державної санітарно-епідеміологічної служби;

11) безперешкодно входити на територію і в приміщення всіх об'єктів нагляду за службовим посвідченням;

12) безоплатно вилучати зразки сировини, продукції, матеріалів для проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи і необхідних

видів лабораторного дослідження:

13) вносити обов'язкові для виконання пропозиції щодо усунення виявлених порушень санітарного законодавства, здійснювати в установленому законом порядку провадження у справах про порушення санітарного законодавства;

14) видавати постанови про накладення штрафу та у передбачених законом випадках застосовувати фінансові санкції за порушення санітарного законодавства;

15) у порядку, встановленому головним державним санітарним лікарем України:

а) складати акти і протоколи про порушення санітарного законодавства;

б) видавати приписи, постанови, а також вносити пропозиції власникам підприємств, установ і організацій або уповноваженим ними особам:

про відсторонення від будь-яких видів діяльності, робіт, навчання, відвідування дошкільних закладів осіб, які страждають на інфекційні хвороби або є носіями збудників інфекційних захворювань чи були в контакті з такими хворими, а також осіб, які ухиляються від обов'язкового медичного огляду або щеплення проти інфекцій, перелік яких встановлюється МОЗ;

про приведення нормативно-технічних, розпорядчих та інших документів у відповідність з вимогами санітарного законодавства;

про обмеження діяльності об'єкта нагляду у разі виявлення порушення санітарного законодавства, що безпосередньо не впливає негативно на стан здоров'я людей, але може зумовлювати такий вплив;

в) видавати постанови про:

обмеження, тимчасову заборону чи припинення діяльності підприємств, установ і організацій, об'єктів будь-якого призначення, технологічних ліній, машин і механізмів, виконання окремих технологічних операцій, користування плаваючими засобами, рухомих залізничним складом і літаками у разі невідповідності їх вимогам санітарних норм:

обмеження, тимчасову заборону або припинення будівництва, реконструкції та розширення об'єктів за проектами, що не мають позитивного висновку за результатами державної санітарно-епідеміологічної експертизи, та у разі відступу від затвердженого проекту;

тимчасову заборону виробництва, заборону використання та реалізації хімічних речовин, продуктів харчування, технологічного устаткування, будівельних матеріалів, біологічних засобів, товарів широкого вжитку, джерел іонізуючого випромінювання у тому разі, коли не здійснено їх гігієнічну регламентацію та державну реєстрацію, а також коли їх визнано шкідливими для здоров'я людей;

обмеження, зупинення або заборону проведення викидів (скидів) забруднюючих речовин у разі порушення санітарних норм;

зупинення або припинення інвестиційної діяльності у випадках, встановлених законодавством:

вилучення з реалізації (конфіскацію) небезпечних для здоров'я продуктів харчування, хімічних та радіоактивних речовин, біологічних

матеріалів у порядку, що встановлюється законодавством;

г) вносити пропозиції органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування про запровадження на відповідних територіях чи об'єктах особливих умов та режиму праці, навчання, пересування і перевезення, спрямованих на запобігання виникненню та ліквідацію захворювань;

г) скасовувати рішення нижчестоящих головних державних санітарних лікарів чи посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби.

11. Головні державні санітарні лікарі установ, закладів, частин і підрозділів Міноборони, МВС, СБУ, Адміністрації Держприкордонслужби, ДПТС, Державного лікувально-оздоровчого управління та їх заступники мають права, передбачені пунктом 10 цього Положення, у межах територій, на які поширюється їх діяльність, і на підпорядкованих їм об'єктах нагляду.

{ Пункт 11 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1402 ([1402-2003-п](#)) від 04.09.2003, N 1109 ([1109-2011-п](#)) від 20.10.2011 }

12. Інші посадові особи:

а) лікарі-гігієністи, лікарі-епідеміологи державної санітарно-епідеміологічної служби, які здійснюють державний санітарно-епідеміологічний нагляд, мають права, зазначені у підпунктах 1 - 3, 12 - 13 пункту 10 цього Положення, а у підпунктах 14 - 15 - лише щодо адміністративних правопорушень, передбачених частиною другою статті 41, статтями 42, 78, 80 - 83, 95, 167, 168-1, 170 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо складання акта і протоколу про порушення санітарного законодавства ([80731-10](#));

б) помічники лікарів державної санітарно-епідеміологічної служби, які здійснюють державний санітарно-епідеміологічний нагляд, мають права, зазначені у підпунктах 1 - 3, 12 - 13 пункту 10 цього Положення, а у підпункті 15 - щодо складання акта і протоколу про порушення санітарного законодавства;

в) безперешкодно входити на територію і в приміщення об'єктів нагляду за службовим посвідченням та направленням головного державного санітарного лікаря або його заступника.

13. Головний державний санітарний лікар України підзвітний з питань державного санітарно-епідеміологічного нагляду безпосередньо Кабінетові Міністрів України.

14. Головний державний санітарний лікар України:

забезпечує дотримання єдиних вимог щодо здійснення на території України державного санітарно-епідеміологічного нагляду;

видає накази з питань діяльності державної санітарно-епідеміологічної служби, приписи, постанови, а також вносить пропозиції щодо удосконалення порядку організації та здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні;

представляє на підприємствах, в установах і організаціях, судах інтереси держави щодо дотримання санітарного законодавства;

інформує Кабінет Міністрів України про санітарну та епідемічну ситуацію в Україні і в окремих її регіонах, випадки виникнення особливо небезпечних інфекційних хвороб, професійних захворювань, масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та радіаційних уражень людей, а також

з інших питань, що належать до його компетенції;

організовує виконання доручень Президента України та Кабінету Міністрів України з питань державного санітарно-епідеміологічного нагляду;

готує та подає щороку Кабінетові Міністрів України доповідь про санітарно-епідемічну ситуацію та стан дотримання санітарного законодавства в Україні.

15. Головний державний санітарний лікар України для здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду крім повноважень, зазначених у пункті 14 цього Положення, має право:

1) затверджувати регламенти використання небезпечних факторів, гранично допустимі концентрації, орієнтовно безпечні рівні хімічних і біологічних чинників у харчових продуктах, предметах та виробках, матеріалах, воді, повітрі, ґрунті, а також встановлювати норми радіаційної безпеки та допустимих рівнів впливу на людину інших фізичних факторів, переліки інфекційних захворювань, за наявності яких госпіталізація хворих є обов'язковою, а також виробництв (професій), до роботи на яких не допускаються особи, які страждають на інфекційні хвороби, є носіями збудників інфекційних захворювань або яким не зроблено щеплення проти відповідного інфекційного захворювання;

2) встановлювати разом з Мінпраці перелік робіт, для виконання яких є обов'язковими медичні огляди;

3) затверджувати санітарні норми;

4) видавати обов'язкові для виконання всіма суб'єктами господарювання постанови про запобігання чи усунення негативного впливу на здоров'я населення будь-якого небезпечного фактора;

5) залучати в установленому порядку представників центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій до розгляду питань, що належать до його компетенції;

6) утворювати за погодженням з відповідними центральними органами виконавчої влади комісії, експертні та консультативні ради, робочі групи:

7) погоджувати:

основні напрями фундаментальних і прикладних досліджень з питань гігієни та епідеміології;

проекти норм проектування, стандартів і технічних умов, розміщення продуктивних сил та інші проекти, реалізація яких може негативно вплинути на стан здоров'я населення;

норми навчально-трудового навантаження, режим навчання та виховання дітей і підлітків у навчально-виховних закладах;

методи контролю і випробування продукції на її відповідність вимогам безпеки для здоров'я і життя людини;

інструкції (правила) використання продукції підвищеної небезпеки:

перелік установ, організацій і закладів, яким надається право проводити випробування продукції на відповідність вимогам безпеки для

здоров'я і життя людини;

межі санітарно-захисних зон підприємств;

8) встановлювати показники безпеки імпортованої продукції для здоров'я людини;

9) визначати порядок ведення державного обліку інфекційних і професійних захворювань, отруєнь.

Головний державний санітарний лікар України може делегувати повноваження заступникам повністю або частково.

16. Повноваження керівників установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби щодо здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду, які не є головними державними санітарними лікарями, визначаються головним державним санітарним лікарем України.

17. Рішення і дії посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби, які здійснюють державний санітарно-епідеміологічний нагляд, можуть бути оскаржені у термін, встановлений законодавством:

а) головного державного санітарного лікаря України - до Кабінету Міністрів України або суду;

б) головного державного санітарного лікаря Міноборони, МВС, СБУ, Адміністрації Держприкордонслужби, ДПТС, Державного лікувально-оздоровчого управління та їх заступників - до головного державного санітарного лікаря України або суду; { Підпункт "б" пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1402 ([1402-2003-п](#)) від 04.09.2003, N 1109 ([1109-2011-п](#)) від 20.10.2011 }

в) інших головних державних санітарних лікарів та посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби - до вищестоящего головного державного санітарного лікаря або суду.

Оскарження прийнятого рішення не припиняє його дії.

У разі ухилення від виконання рішення орган чи посадова особа об'єкта нагляду несе відповідальність, а головний державний санітарний лікар (його заступник) вживає заходів згідно із законодавством.

Головний державний санітарний лікар протягом 10 днів розглядає скаргу та приймає відповідне рішення, яке є обов'язковим для виконання.

18. Проведення справ про порушення санітарного законодавства здійснюється відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення та у порядку, встановленому головним державним санітарним лікарем України.

19. Державна санітарно-епідеміологічна служба провадить свою діяльність у взаємодії з іншими спеціально уповноваженими органами, що здійснюють державний нагляд і контроль, з підприємствами, установами і організаціями, громадськими організаціями, діяльність яких спрямована на профілактику захворювань, охорону здоров'я населення, довкілля, захист прав громадян на безпечні умови їх життєдіяльності.

20. Форми документів (акт, протокол про порушення санітарного законодавства, припис, постанова, висновок) затверджуються головним

21. Посадовим особам державної санітарно-епідеміологічної служби, які користуються пасажирським транспортом під час виконання службових обов'язків, витрати на проїзд відшкодовуються установами і закладами, в яких вони працюють, за рахунок коштів, передбачених на утримання цих установ і закладів відповідно до затверджених кошторисів, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Під час службових відряджень зазначені особи мають право на позачергове придбання проїзних документів на всі види транспорту і розміщення в готелях.

22. За неналежне виконання службових обов'язків посадові особи державної санітарно-епідеміологічної служби несуть відповідальність згідно із законодавством.

23. Забезпечення діяльності установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби здійснюється згідно із законодавством.

(Положення в редакції Постанови КМ N 1217 ([1217-2002-п](#)) від 19.08.2002)